

ГРОШОВО-КРЕДИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У КОНТЕКСТІ РИНКОВОГО РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Людмила Сегеда

Тернопільський національний економічний університет

викладач кафедри банківської справи

Серед основних проблем, які зумовили економічні труднощі у нашій країні, є упущення однієї з важливих передумов становлення ринку, а саме – випереджального державного правового регулювання економіки в період розвитку ринкових відносин, адже ринкова економіка вимагає досконалої правової основи, що повинно забезпечити збалансованість інституційних засад її функціонування.

Накопичений досвід країн з високо розвинутою ринковою економікою з усіма злетами і падіннями повинен насамперед враховуватись при становленні, розвитку та вдосконаленні економічних відносин в Україні. На превеликий жаль, набута українська практика інколи може викликати скептицизм у поглядах на ринкові перетворення, що, власне, й обумовлено складнощами у формуванні, а то і повною відсутністю попередньо створеного нормативно-правового та інституційно-організаційного забезпечення господарського механізму у період економічної та фінансової нестабільності, а це, в свою чергу, стимулює становлення “тіньового” сектору з усіма його негативними фінансово-економічними та соціальними негативами.

Світовий досвід засвідчує, що нестабільність економічного зростання, зростання рівня інфляції та безробіття – це одні із центральних проблем, якими повинна опікуватись держава, виходячи за межі своєї перерозподільчої функції, оскільки, якщо такі проблеми мають місце, то це означає, що ринок неспроможний самостійно регулювати економіку належним чином.

Практика багатьох країн доводить, що без ефективного державного ринкового регулювання та без законодавчого забезпечення державою стабільного порядку існування й широкомасштабний розвиток сучасної ринкової економіки неможливі, адже лише завдяки законодавчому механізму держава спроможна забезпечити

оптимальне поєднання приватних і суспільних інтересів. Щоб ефективність економічного розвитку не забезпечувалась шляхом стихійно-ринкового саморегулювання доцільно, враховуючи світовий та власний досвід, остаточно визначити раціональну цільову спрямованість як на законодавчому рівні, так і в цілому механізмі ринкового регулювання.

Одним із найбільш потужних каналів державного регулятивного впливу на економічні відносини залишається регулювання грошово-кредитної сфери. Цей факт залишає відкритим питання вирішення проблем ефективності грошово-кредитної політики, вдосконалення механізму реалізації монетарної політики Національного банку України шляхом покращення дієвості сукупності інструментарію та узгодженості цілей грошово-кредитної політики із цілями інших напрямів макроекономічного регулювання. Вірний вибір спрямованості монетарної політики на тому чи іншому етапі розвитку економічних відносин може сприяти не лише покращенню функціонування фінансових ринків, а через них – впливу на динаміку реального сектора економіки, але й спроможний покращити рівень довіри суспільства до діяльності державних органів.

Аналізуючи особливості економічного розвитку різних країн за останнє століття можна пересвідчитись, що єдиного надійного механізму, який би запобігав диспропорції грошово-кредитної галузі немає. Так і в Україні вкотре загострилась проблема значного рівня інфляції, а діяльність комерційних банків не завжди відповідає міжнародним стандартам та стратегічним інтересам розвитку національної економіки, а це потребує від центрального банку країни додаткових зусиль у сфері регулювання грошового обігу та нагляду за діяльністю кредитних інститутів. Адже саме від довіри населення до емісійного центру країни та гнучкої ефективності роботи кредитно-фінансової системи країни залежить формування заощаджень, господарська активність, прийняття інвестиційних рішень, стійкість економічного розвитку та в кінцевому підсумку – підтримка стабільності купівельної спроможності національної грошової одиниці.